

Warszawa 24 października 2016 r.

DSR-XII.054.2/2016/JKP

KABINET MARSZAŁKA SENATU
wpłynęło dn. 26.10.2016
nr 5206 podpis

SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich
Wpłynęło dn. 26.10.16
nr 6172 podpis

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu RP

Stanisław Karczewski

odpowiadając na oświadczenie złożone przez Pana Senatora Roberta Dowhana podczas 26. posiedzenia Senatu RP w dniu 22 września 2016 r., poniżej przedstawiam stanowisko w tej sprawie.

Region lubuski będzie beneficjentem szeregu inicjatyw wynikających ze *Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju* (SOR), mających na celu wzrost globalnej konkurencyjności polskiego przemysłu, zwiększenie innowacyjności przedsiębiorstw oraz efektywności instytucji gospodarczych.

Działania przewidziane w Strategii nakierowane są m.in. na rozwój obszarów wiejskich (gdzie najważniejszym instrumentem będzie *Pakt dla obszarów wiejskich i Fundusz Rozwoju Rolnictwa*), a także aglomeracji.

W sposób szczególny dostrzeżony został w SOR problem miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze w województwie lubuskim. Miasto Żagań zostało zaliczone do grupy miast borykających się z tego rodzaju problemami, w odpowiedzi na które zostanie opracowany Program dla średnich miast tracących funkcje społeczno-gospodarcze. Będzie on realizowany m.in. w formule *Zintegrowanego Programu Rozwoju*, tj. nowego instrumentu polityki rozwoju o zasięgu lokalnym lub ponadlokalnym, który jest wyrazem współodpowiedzialności za rozwój zarówno poziomu lokalnego, regionalnego, jak i krajowego. Jego wartością dodaną jest integracja wachlarza strumieni finansowania oraz zastosowanie na szerszą skalę najlepszych sprawdzonych praktyk w zakresie skutecznego stymulowania procesów rozwojowych.

Dodatkowo, przewiduje się opracowanie po 2020 roku programu ponadregionalnego skierowanego do najsłabszych gospodarczo obszarów, dla których istnieje potrzeba koordynacji i ukierunkowania wsparcia z poziomu centralnego. Program stanowić będzie zintegrowany i skoordynowany pakiet działań dostosowany do szczegółowych kontekstów terytorialnych i do powiązań przestrzennych pomiędzy nimi. Źródłem jego finansowania będą zarówno środki europejskie, jak i środki krajowe.

Mimo, iż projekty wynikające ze strategii dla Polski Zachodniej nie zostały wskazane enumeratywnie w SOR, to cele, kierunki działań, a także projekty flagowe w obszarze energetyki, dostępności transportowej, jak również B+R będą przyczyniały się do realizacji tych projektów. Podkreślony został problem udroźnienia rzeki Odry - zwrócono m.in. uwagę na potrzebę podjęcia działań w zakresie odbudowy możliwości transportowych polskich szlaków wodnych (zwłaszcza Odry oraz dolnej Wisły). Transport rzeczny będzie promowany jako konkurencyjny i niskoemisyjny środek transportu. Do obszarów priorytetowych w SOR zaliczono technologie, branże lub sektory, które mają istotne znaczenie dla zwiększania produktywności gospodarki i poprawy jakości życia mieszkańców. Jednym z nich jest nowoczesny sektor energetyczny, niezbędny dla zapewnienia Polsce bezpieczeństwa energetycznego oraz konkurencyjnej i efektywnej gospodarki. Wyartykułowana została również potrzeba modernizacji oraz budowy nowych linii elektroenergetycznych (umożliwiających m.in. wymianę transgraniczną z krajami sąsiednimi), a także reindustrializacji przeprowadzonej na bazie polskich zasobów.

Strategia wskazuje na potrzebę silniejszego ukierunkowania interwencji na przedsięwzięcia zapewniające trwałe podstawy rozwoju. W związku ze zmieniającymi się uwarunkowaniami zewnętrznymi i wewnętrznymi oraz opóźnieniami w realizacji projektów finansowanych z funduszy UE, może zaistnieć konieczność

realokacji środków w ramach regionalnych programów operacyjnych. W takim przypadku przesunięte środki będą mogły wesprzeć obszary o priorytetowym znaczeniu dla realizacji SOR.

Celem zwiększenia efektywności finansowania polityk ukierunkowanych terytorialnie, przewiduje się nowelizację ustawy o dochodach JST oraz ustawy o finansach publicznych. Zmiany te będą odnosić się m.in. do zwiększenia znaczenia dochodów własnych w finansowaniu działalności JST w stosunku do transferów ze szczebla centralnego oraz zatrzymania w regionach środków finansowych, które nie podlegają rzeczywistym transferom międzyregionalnym.

Prowadzone są także prace nad kontraktem terytorialnym w zakresie usprawnienia tego narzędzia poprzez urealnienie zasad jego funkcjonowania i nadanie bardziej praktycznego wymiaru. Proponowane zmiany oznaczają koncentrację na uzgodnionych przedsięwzięciach kluczowych dla rozwoju kraju i regionów oraz zapewnieniu preferencji w ich finansowaniu z funduszy unijnych oraz środków krajowych. System prowadzenia negocjacji zostanie zmodyfikowany w taki sposób, aby strona samorządowa i rządowa od samego początku pracowała nad identyfikacją istotnych z punktu widzenia kraju i regionu inwestycji.

W odpowiedzi na uwagi zgłoszone w ramach konsultacji społecznych, w SOR podkreślona zostanie mocniej rola strategii ponadregionalnych, które poprzez wspólne działania ponad granicami województw pomagają usuwać bariery hamujące rozwój oraz pobudzać potencjały drzemące w makroregionie. Współpraca przy przygotowaniu i realizacji strategii ponadregionalnych stymuluje bowiem podejmowanie wspólnych inicjatyw oraz wpływa na budowanie poczucia wspólnej odpowiedzialności za rozwój obszaru makroregionalnego.

Bardziej podkreślona zostanie także rola władz samorządowych w realizację Strategii. Pragnę zapewnić, iż odpowiedzialny rozwój oznacza nie tylko koncentrację działań i środków finansowych na sektorach, które dają największe szanse na zwiększenie produktywności, lecz także współdziałanie rządu z samorządami województw, które są odpowiedzialne zgodnie z zasadą subsydiarności za zróżnicowanie i dopasowanie interwencji do danego terytorium, tak aby wzmocnić potencjały rozwojowe i zminimalizować bariery. Przelamywanie silosowości struktur i budowanie atmosfery współpracy zarówno pomiędzy jednostkami administracji rządowej i samorządowej, jak również różnymi sektorami – przedsiębiorcami, inwestorami, uczelniami, organizacjami społecznymi i mieszkańcami powinno stać się obowiązującym wszystkich standardem pracy. Oznacza to w praktyce realizację polityki rozwoju poprzez zintegrowane pakiety działań łączące interwencje w różnych sektorach, postrzegane dotychczas jako rozdzielne.

Z powierzeniem,

MINISTER
Jerzy Kwieciński
Sekretarz Stanu